

شناسایی شاخص‌های ایمنی و امنیت و محیط زیست و بهداشت شغلی در صنایع پتروشیمی مناطق بندری (OHSAS) (مطالعه موردی: پتروشیمی رازی بندر عباس)

بهنوش خوش منش زاده خشک‌ناب^۱، بهناز مرادی غیاث آبادی^۲، مرجان بدری^۳

^۱ استادیار گروه محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد پرند، پرند، ایران.

^۲ استادیار گروه محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دماوند، دماوند، ایران.

^۳ دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، تهران، ایران.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی شناسایی شاخص‌های ایمنی و امنیت و محیط زیست و بهداشت شغلی در صنایع پتروشیمی مناطق بندری (OHSAS) بود. روش تحقیق از حیث هدف کاربردی و از حیث روش توصیفی-پیمایشی قلمداد شد. جامعه آماری پژوهش، تعداد ۴۹۰ نفر از کارکنان و کارشناسان رسمی و پیمانی شرکتی و قراردادی بوده‌اند که در بنادر مشغول به خدمت هستند. حجم جامعه برابر ۴۹۰ و حجم نمونه با توجه به فرمول کوکران ۲۱۵ نفر انتخاب شد. روش نمونه‌گیری در این تحقیق، به‌صورت نمونه‌گیری تصادفی بود. در تحقیق حاضر از منابع کتابخانه‌ای، مقالات و کتاب‌های معتبر و پرسش‌نامه ساخته شده توسط محقق برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. روش‌های گردآوری اطلاعات شامل روش‌های مصاحبه، کتابخانه‌ای و میدانی بود. در این تحقیق ابتدا با چند تن از کارشناسان HSE در پروژه عمرانی پتروشیمی رازی بندرعباس، مصاحبه‌هایی ترتیب و مجموع عواملی که ممکن بود بر پروژه‌های عمرانی در پتروشیمی رازی بندرعباس مؤثر باشد را مشخص کردند. در مرحله بعد با توجه به نتایج مصاحبه‌ها و بررسی مطالعات قبلی، پرسشنامه طراحی و تدوین گردید. پرسشنامه بر اساس مدل‌های استاندارد طراحی شد و پس تایید پایایی و روایی آن در میان جامعه آماری توزیع و جمع‌آوری شد و اطلاعات داده‌های آن وارد نرم افزار شد که جهت تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از پرسشنامه از آزمون کولموگروف اسمیرنوف، آزمون t تک نمونه‌ای، رگرسیون، ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج آزمون همبستگی نشان داد که همه متغیرهای مورد مطالعه با یکدیگر همبستگی معنی داری دارند. در نهایت نیز برای نشان دادن اثر متغیرهای شاخص ایمنی بهداشت شغلی و

محیط زیست در صنایع پتروشیمی از تحلیل رگرسیون استفاده شد و نتایج بیانگر اثر گذاری مثبت و معنی دار شاخص‌های فوق بر همه متغیرهای یاد شده است. بر اساس نتایج این تحلیل، ریسک ایمنی مهم‌ترین و با اهمیت ترین ریسک در این شرکت پتروشیمی می‌باشد. بعد از این ریسک، ریسک‌های بهداشت و محیط زیست در رده‌های بعدی قرار دارند. همچنین در بحث ایمنی ریسک انفجار مخزن ناشی از فوران انرژی و فشار مازاد وارده بر مخزن. در بحث بهداشت شغلی ریسک عوامل زیان اور محیط کار شامل مواجهه با عامل زیان بار گازها و پسماندهای سمی و در بحث زیست محیطی خطر ایجاد پساب های نفتی و شیمیایی و استشمام آمونیاک موجود در هوا که بر زندگی مردم بومی ساکن در مناطق بندری اثر منفی میگذارد از مهم ترین ریسک های موجود در پتروشیمی رازی می باشند.

واژه‌های کلیدی: شاخص‌های ایمنی و امنیت، محیط زیست، بهداشت شغلی، صنایع پتروشیمی

مطالعات جغرافیا، عمران و مدیریت شهری

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۱۹۹-۱۹۰